

me | unarodna saradnja

AMB

ambasadori u Petnici

Po-ekom jula, u jeku letnjih seminara i kampova, Istra'iva-ku stanicu je posetila grupa ambasadora Islamskih zemalja iz Beograda. Cenjeni gosti su pokazali veliko interesovanje za organizaciju i funkcionisanje Stanice, naro-ito za uticaj Stanice na usavr{avanje nastavne prakse u {kolama. Bilo je i re-i o tome koliko se model Istra'iva-ke stanice mo-e preneti na druge zemlje, naro-ito u zemlje u razvoju gde je nemogu)e sve {kole kvalitetno i savremeno opremiti i osposobiti za rad sa mladim talentima.

BiH

sve vi{e polaznika

Od kraja devedesetih godina me|u kandidatima i u-esnicima Petni-kih obrazovnih seminara primetan je ponovni porast broja u-enika srednjih (kola sa teritorije Bosne i Hercegovine. [kole koje prijavljuju kandidate nisu vi{e ograni-ene samo na prostor Republike Srpske. O tome su predstavnici Istra'iva-ke stanice razgovarali sa kolegama iz me|unarodnih organizacija koje deluju u BiH kao i sa predstavnicima tamo{nje prosvetne administracije i zaklju-eno je da se ovaj trend zadr'i i da se zajednickim naporima pove}a broj (kola koje prijavljuju svoje u-enike na raznovrsne programe u Petnici.

BCYF

prepoznavanje Petnice

Program sistematskog van{kolskog nau-nog obrazovanja srednjo{ko-laca podr' an je i od strane Balkanskog fonda za decu i mlade (Balkan Children and Youth Foundation), organizacije locirane u Makedoniji a koja funkcioni{e kao zajedni-ka regionalna projektna organizacija grupe me|unarodnih fondacija. Po-ekom 2003. godine Istra'iva-ku stanicu je posetio g. Risto Karajkov programski koordinator ove organizacije i ne-posredno se upoznao sa aktivnostima i organizacijom Stanice. BCYF je prihvatio finansijsku podr{ku organizaciji letnjih seminara i kampova ISP u 2003. godini.

CH

ozbiljna pomo} obrazovanju

[vajcarska dr`ava agencija za saradnju i razvoj (SDC) prihvatala je da podr'i obrazovne programe Istra'iva-ke stanice u 2003. godini. U avgustu u prostorijama SDC u Beogradu direktor kancelarije SDC gospodin Plus Roner i direktor ISP Vigor Maji) potpisali su Sporazum o saradnji. Ocenjeno je da Istra'iva-ka stanica kvalitetno doprinosi {renju ideja savremenog obrazovanja i poma`e u-enicima i nastavnicima iz velikog broja osnovnih i srednjih (kola da unaprede svoja znanja i iskustva. Izra'eno je i o-ekivanje da }e se saradnja nastaviti i nakon realizacije dogovorenog programa. U jesen 2003. godine ISP je bila i predmet pa{nje programskog evaluacionog tima anga`ovanog od strane [vajcarske vlade. Rezultati su veoma pozitivni i sadr`e preporuke za nastavak saradnje.

CRO

Petni-ani u Vi{njanu

U avgustu je nastavljena uspe{na praksa uklju-ivanja mladih astronom-a iz Petnice na tradicionalnoj Vi{njanskoj letnjoj (koli astronomije (VSA). Ovaj ugledni nau-ni kamp ve} godinama okuplja mlade astronom-e iz vi{e zemalja koji istra'uju mala tela Sun-evog sistema (asteroide i komete). Na ovogodi{noj VSA u-estvovali su Bojan Si- iz Novog Sada i Marko Simonovi} iz Leskovca.

D

intenziviranje veza

Direktor Ge-te Instituta u Beogradu, gospodin Volker Marwitz, posetio je Istra'iva-ku stanicu Petnica jula 2003. Razgovaranje je o mogu}nostima da se pro{iri saradnja sa nema-ki organizacijama i fondacijama.

IS Petnica u junu posetila grupa u-enika -etir zavr{na razreda Nema-ke gimnazije iz Beograda. Oni su tom prilikom izveli ve} be u Laboratoriji za hemiju i Laboratoriji za fiziku.

Stanicu je tako}e u leto posetio i Dr Petar Agatonovi}, ugledni nema-ki stru-njak u oblasti svemirske tehnologije i alternativnih energetskih izvora i odr'ao nekoliko zanimljivih predavanja. Dogovoreno je da se i narednih godina ova saradnja nastavi.

IL

strate{ka saradnja sa Vajcmanom

Dvanaest godina saradnje i razmene iskustava izme|u IS Petnica i Sektora za rad sa mladima Vajcmanovog instituta u Izraelu, jedne od najve}ih i najuglednijih nau-nih institucija na svetu, rezultiralo je najnovijim kontaktima i dogovorima. Direktor ISP Vigor Maji) i mr Ljubomir Vra-ar, rukovodilac programa elektronike u ISP, posetili su jula 2003. godine kolege u Vajcmanovom institutu. Tokom leta su dvojica polaznika ISP, Mihailo ^ubrovi} i Lazar Krstij, u-estvovali su u radu Me|unarodnog Letnjeg Nau-nog Instituta gde su radili na slo`enim nau-nim projektima u oblasti matematike i fizike. Sa pravom se o-ekuje da }e narednih godina saradnja i zajedni-ki projekti biti oboga}eni novim sadr`ajima.

ISP

pasos{ za mlade

Krajem avgusta 2003. godine Stanica je po drugi put bila doma}in neobi-nog me|unarodnog omladinskog programa. 'Paso{ za mlade' je program namenjen promovisanju saradnje me|u mladima u svetu kroz raznovrsne aktivnosti mahom kulturnog i umetni-kog profila. [estodnevni program okupio je 45 u-esnika iz desetak zemalja.

[international] global network

NL Petnica kao zanimljiv primer

U avgustu 2003. je Stanicu posetio Raoul Tan, jedan od koordinatora programa *Next Wave* (nextwave.sciencemag.org). Raoul je imao priliku da se detaljno upozna sa organizacijom rada Stanice i da kontaktira polaznike i saradnike na letnjim obrazovnim programima. Kakav je utisak o Petnici i na{em zna-aju za ovaj deo Evrope stekao saradnik ~asopisa Science, najbolje se vidi u ~anku, tj. hvalospevu koji je po povratku u Holandiju objavio u ~asopisu *Mediator Plus Ultra* (www.mediatorplusultra.nl).

UK podr{ka Britanskog Saveta

U toku 2003. godine u Petnici je, jednim svojim delom, realizovan projekat *Monitoring and modeling of human population exposure to persistent organic pollutants via food chain*. Istra~ivanje je ostvareno u saradnji Prirodno-matemati-kog fakulteta u Novom Sadu i programa hemije ISP (tj. dr Jasne Adamov, Nine Jevti} i Ljubice Peri). Zna-ajan deo ovog projekta finansirao je Britanski savet iz Beograda.

UK podr{ka Britanskog Saveta (2)

Britanski Savet u Beogradu je bio doma}in promociji prethodnog broja almanaha "Petnica" (broj 19). U novim prostorijama u centru Beograda i uz prisustvo stotinak saradnika i gostiju, predstavljen je novi broj petnica kog godi{njaka i aktuelni programi Stanice. Naro-ito je zanimljiv bio deo kada je uspostavljena telekonferencijska veza sa studijima u Londonu i Man-estru gde su u{ivo gostovali dugogodi{nji saradnici Petnice Drago In{i} i Vladimir Jankovi}. Na promociji su govorili i Dr Aleksandar Beli}, pomo}nik ministra nauke Srbije i Dr Marko An{elkovi}.

TR saradnja sa {kolama

Petnici je posetila delegacija Jahja Kemal Koled'a iz Skopja i asocijacije privatnih gimnazija iz Turske koja danas -ini jedan od najve}ih sistema privatnih gimnazija u svetu sa oko 400 {kola u preko 60 zemalja. Razgovarano je o problematici nau-nog obrazovanja i mogu}oj saradnji u narednom periodu.

SLO povratak u Petnicu

Od prvih dana postojanja i rada Istra~iva-ke stanice Petnica slovena-ki srednjo{kolci -inili su zna-ajan deo polazni-ke populacije. Nakon prekida izazvanog raspadom Jugoslavije, kontakti su poseteno uspostavljeni i negovani, da bi se krajem 2003. godine veze i zvani-no obnovile dogovorom o uklu-ivanju jednog broja srednjih {kola iz Slovenije u sistem prijavljivanja za petnici-ke obrazovne programe. Delegacija ISP bila je u poseti dvema najuglednijim slovena-kim gimnazijama – Mariborskoj i Gimnaziji Be`igrad u Ljubljani.

UN zajedno protiv AIDSa

Istra~iva-ka stanica se uspe}no uklu-ila u program Ujedinjenih nacija za borbu protiv HIV/AIDS. Posredstvom Global Fonda i Ekonomskog instituta u Beogradu i u saradnji sa Nacionalnim Komitetom i JAZAS-om, zapo-eti je program edukacije nastavnika iz preko 70 srednjih {kola u Srbiji za uvo|enje inoviranih programa zadravstvenog obrazovanja. (vidi str. 31) Iz sredstava Global Fonda nabavljen je nov kvalitetan mikroskop i ve}a koli-na savremenih multimedijalnih nastavnih sredstava.

AJIM Petnica u eteru

Dragan A}imovi}, petni-ki tehn-ir u Odeljenju za fiziku i elektroniku pozнатi je radioamater koji redovno u-estvuje u doma}im i svetskim radioamaterskim takmi-enjima. Radioamaterstvom se bavi blizu 20 godina (po-eo maltene -im je prohodao). Njegov pozivni znak YZ1EW poznat je (irom globusa (298 zemalja od mogu}ih 335) a svoje popularne QSL karte sa prigodnim informacijama o Istra~iva-koj stanici {alje kolegama (irom sveta sa kojima uspostavlja veze sa 100W radiostanice sme{tene u podrumu Nastavnog centra n

Petnica Science Center is a unique institution of its kind in Europe. In spite of many recent tragic circumstances that made performing its activity more than difficult, PSC maintained its links to a number of similar programs and institutions worldwide. These connections are important because they enable the exchange of ideas, experiences, and people.

Petnica Center re-established links with some prominent schools in Slovenia. From 1985 to 1991 two hundred of gifted students from Slovenia have participated in Petnica's camps and courses. Now we can expect continuation of such co-operation and even exchange of students on some programs in Slovenia.

Traditionally good relations with Vi{njan Astronomical Observatory in Croatia continued in 2003. Two Petnica participants took part in the excellent Vi{njan School of Astronomy.

Petnica Center takes an important role in teacher training activities targeting new school subject – Health education. This is a part of a National strategic program fighting HIV/AIDS. In the first year (2003) eight such courses have been organized in Petnica.

Swiss Agency for Development and Cooperation, SDC, decided to continue financial support to Petnica's educational programs for students and teachers in 2003 and 2002. In August Director of Petnica Center Vigor Maji} and Head of SDC office in Belgrade Pius Rohner signed new co-operation agreement.

Director of the Goethe Institute in Belgrade, Volker Marwitz, visited Petnica and discussed possible improvement in ties with German institutions. As an instant result, PSC established links with German school in Belgrade.

Petnica educational youth-oriented activities are supported by the Balkan Children and Youth Foundation from Macedonia. Apart of grant relation, there are common interest to spread some PSC's experience in youth programs to other Balkan youth NGOs.

PSC Director visited the Weizmann Institute of Science in Israel. There are long co-operation between PSC and Youth Activity Section of the Institute and now with the new project – The Garden of Science. From time to time, Petnica students take part in well known Summer Science Institute organized at WIS.

Thirty young people from 12 countries participated in youth summer camp "Passport for Youth" organized in August 2003 in Petnica.

Mr Raoul Tan, co-ordinator of the Next Wave program from The Netherlands, visited Petnica in August 2003. His article about Petnica was published in the Mediator Plus Ultra magazine.

The British Council in Belgrade has supported the joint project of the Petnica Science Center and the Faculty of Science Novi Sad *Monitoring and modeling of human population exposure to persistent organic pollutants via food chain*.

The promotion of the last issue of Petnica magazine has been organized in the new office of the British Council in Belgrade. More than a hundred of Petnica's guest teachers, students, and journalist came there and enjoyed in an interesting tele-conferencing event while the online links have been established between Belgrade, London, and Manchester n